

Vandaag komen we in de lezingen twee centrale woorden tegen nl. het dragen van “het juk” en de “liefde”.

Veel mensen weten niet meer wat een juk is. Hoogstens zien ze er één in een museum of op een plaatje. In feite is het een stuk hout dat op de schouders van een mens of dier gelegd wordt, waardoor een mens makkelijker twee zware lasten tegelijk kan dragen en een dier zwaardere vrachten kan trekken als het voor een wagen gespannen wordt of voor de ploeg staat.

In de Hebreeuwse traditie wordt het dragen van het juk verbonden met het verwerven van wijsheid. “Chokma” is een combinatie van het juiste inzicht en het juiste handelen. Wijsheid draagt pas vrucht als het ontzag voor de Heer handen en voeten krijgt in de praktijk van alle dag. Het gaan van die juiste weg betekent volgens de evangelist, dat je een betrouwbare leerling bent van Jezus, de wijsheid in persoon.

“Liefde” is het meest misbruikte woord in de taal. Er zijn ontelbare liederen en boeken over geschreven. Maar als iemand gevraagd wordt wat de liefde voor hem of haar betekent, staat hij meestal met een mond vol tanden. Je weet wat het is en dat je het wilt koesteren, maar wat is het moeilijk om in woorden uit te drukken. Als je het 100 mensen vraagt, krijg je 100 verschillende antwoorden die verbazend genoeg, allemaal stuk voor stuk waar zijn.

Zelf ben ik niet verder gekomen dan te zeggen: “Ik kan me mijn leven zonder mijn vrouw en gezin gewoon niet voorstellen.”

Op die uitspraak heb ik menigmaal een reactie gehoord, dat men hetzelfde gevoel had en zich herkende in mijn woorden.

Maar wat hebben we aan deze kennis als we teruggaan naar de lezingen van vandaag.

In veel religies ligt de nadruk op de kennis van dat geloof en het devoot volgen van die regels in het dagelijks leven en dat vaak op een strikt eenduidig te verklaren wijze.

Ook in het christendom zijn er veel gelovigen die zo geloven en leven. En die keuze is hun waarheid en mag gemaakt worden. Maar houdt dat ook in, dat die keuze als de enige juiste, dwingend opgelegd moet worden op andere katholieken?

Veel van de ouderen herinneren zich nog de jaren vijftig en daarvoor, waar de katholieke kerk bekend stond om zijn strikt naleven van de regels, die duidelijk omschreven waren in de katholieke catechismus die ieder katholiek kind op de lagere school bijna uit zijn hoofd moest kennen. Als ik met mijn rapport thuis kwam, was het eerste waar mijn ouders op letten, wat het cijfer voor de catechismus was. En lager dan een acht werd niet geaccepteerd. Dan werd je prompt te biechten gestuurd!

Gelukkig kon ik goed leren, maar ik had het vaak te doen met medeleerlingen die wat minder begaafd waren en ik heb nooit bewust gespiet, maar menigmaal een klasgenoot ingeseind, wat het juiste antwoord was,

In de jaren zestig waaide er een andere wind in de katholieke kerk, waarbij het geloven verdiept werd, door je daden die gebaseerd waren op de woorden en handelingen van Jezus en geïnspireerd door de geest van het evangelie.

Doe waar je goed in bent en gebruik dat om je als christen en katholiek te profileren. Een intellectuele theoloog was in de ogen van een pastoraal ingestelde pastoor even gelovig als een verpleegster of ongeschoolde moeder die de zorg van een groot gezin had en de regels wel eens interpreteerde op een eigen manier, omdat de praktijk van het dagelijks leven er om vroeg. Leidraad hoorde te zijn: “Geeft God de eer als schepper die hem toekomt, heb je naaste lief en vergeet niet ook de zorg voor jezelf, want ieder is onderdeel van Gods Schepping.”

Als dat steunde op zachtmoedigheid, nederigheid, barmhartigheid en in het vertrouwen dat Gods aanwezigheid en bemoeienis op aarde via jouw woorden en daden plaatsvonden, mocht je je een ware volgeling van Jezus weten.

De hele organisatie van de katholieke Kerk was erop gericht om dat doel te bereiken.

Helaas is het einde 20<sup>ste</sup> eeuw anders gegaan en begon de ontkerkelijking. Vraag me niet wie of wat de oorzaak daarvan is. Heeft de strakke regelgeving de ontwikkelingen in de maatschappij

kunnen volgen en waarom soms wel en soms niet? Denk maar eens aan de moderne ontwikkelingen in de medische zorg, de media die wereldproblemen op de deurmat of de buis brengen, de algemene welvaart in het Westen, de betere opleiding en scholing van de gemiddelde katholiek en de veranderende samenstelling van de bevolking qua leeftijd, arbeidsdeelname en culturele achtergrond. Die zijn onvergelijkbaar met die van 50 jaar geleden en hebben vragen en antwoorden opgeworpen, waar we als Kerk nog steeds mee worstelen en die niet met een simpel ja of nee beantwoord kunnen of mogen worden, omdat je dan of de Schepper of de gelovige mensen tekort doet.

Vorige week lazen we in de lezingen dat Jezus zijn kerk op Petrus, de rots, zou bouwen. Je mag je afvragen of de hedendaagse organisatie van de katholieke kerk niet teveel gedomineerd wordt door mensen, die zich vooral laten leiden door organisatorische, economische en maatschappelijke ontwikkelingen.

De kerk van Jezus was gebaseerd op Liefde, zachtmoedigheid en nederigheid.

Als we volgens de lezingen Gods woord als leidraad nemen zal dat geen ondragelijke last zijn, maar een juk dat in de moeilijkste situaties ons in het goede spoor houdt, in het spoor van de Liefde van Jezus.

Amen.

Sjaak Stegers